

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz kon. lub jego miejsce
na str. 1, 2, 3. m. 250, w tekście m. 200
Nekrologi 250 mk. zryczałt. 120 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisa, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarcie od 9—12 i od 2—6 po poł.

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 600 Mk.

Na prowincji z przesyłką

pocztową 700 Mk.

Zagranicą 1400 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 35 Mk.

№ 158 (7197).

Sobota, dnia 15 lipca 1922 r.

Rok XXX

Poseł Skulski w Belwederze

WARSZAWA 14. W środę zgodnie z zaproszeniem Naczelnika państwa, marszałek sejmu o godz. 12-ej w południe przybył do Belwederu i odbył z nim półgodzinną konferencję, w której wyjaśnił, że wczorajsza uchwała komisji głównej pozostawia prawo inicjatywy w rękach Naczelnika Państwa.

Naczelnik Państwa na to odpowiedział, że rozumie to w ten sposób tylko, iż musi się podjąć pośrednictwa pomiędzy prawicą a lewicą sejmową, a w tym celu musi uprzednio odbyć konferencję z przedstawicielami obu obozów.

O godz. 1 po południu przybył do Belwederu na zaproszenie Naczelnika Państwa poseł Skulski i odbył z nim konferencję, która trwała 2½ godziny. O konferencji tej został wydany urzędowy komunikat, w którym stanowiska Naczelnika Państwa i posła Skulskiego zostały sprecyzowane w sposób następujący:

1) Oświadczenie posła Skulskiego co do intencji wniosku zostaje ustalone w sposób następujący:

We wniosku stronnictw prawicowo-centrowych, uchwalonym na komisji głównej, niema chęci przewlekania sytuacji, ani usunięcia inicjatywy Naczelnika Państwa.

2) Naczelnik Państwa oświadcza, że nie może w obecnej sytuacji stawać po stronie jednego z obozów walczących w sejmie i gotów jest podjąć inicjatywę doprowadzenia do kompromisu na podstawie utworzenia rządu, któryby nie oznaczał zwycięstwa tej, czy innej strony w sejmie.

3) Uważając za główną przyczynę przesilenia spór, oraz atmosferę stałych podejrzeń i brak wzajemnego zaufania:

Naczelnik Państwa zaprosi do siebie na naradę przedstawicieli obu stron zainteresowanych.

W uzupełnieniu do powyższego komunikatu dowiadujemy się, że w rozmowie z panem Skulskim, jako przedstawicielem bloku centrowo-prawicowego, Naczelnik Państwa oświadczył, że, w myśl punktu 2-go tego komunikatu, nie mógł on podpisać nominacji kandydata desygnowanego przez większość centrowo-prawicową, wbrew opozycji stronnictw centrowo-lewicowych. Ze swej strony poseł Skulski oświadczył, że blok centrowo-prawicowy w przebiegu przesilenia poczynił szereg ustępstw, a mianowicie:

1) pozostawił pierwszeństwo inicjatywy Naczelnikowi państwa;

2) wyrzekł się obstawiania przy zachowaniu w gabinecie pp. Michalskiego i Skirmunta.

Wobec takich ustępstw blok centrowo-prawicowy poczuwa się do żądania pewnego rodzaju satysfakcji moralnej i za taką satysfakcję uważałby, gdyby w przyszłym gabinecie porożumienia tę sprawę zagranicznych objął pan Pluciński, obecny komisarz generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku.

W dalszym ciągu rozmowy pan Naczelnik Państwa uprzedził pana Skulskiego że odbędzie jeszcze konferencję z przedstawicielami bloku centrowo-lewicowego.

Po powrocie pana Skulskiego z Belwederu przedstawiciele klubów centrowo-prawicowego i zebrał się na konferencję, na której poseł Skulski odczytał powyższy komunikat wspólny Naczelnika Państwa i posła Skulskiego.

W odpowiedzi na ten komunikat stronnictwa centrowo-prawicowe uchwały jednomyślnie oświadczenie, które w godzinach wieczorowych zostało wręczone przez posła Skulskiego szefowi kancelarii cywilnej Naczelnika Państwa, panu Carowi.

Oświadczenie to posiada brzmienie następujące:

Stronnictwa, które odmówiły zaufania gabinetowi pana Artura Słowińskiego, stojąc na gruncie uchwały z dn. 16 i 17 czerwca i zgodnie z poprzednimi próbami dojścia do porozumienia, przyjmują do wiadomości komunikat o konferencji Naczelnika Państwa i posła Skulskiego. Zważywszy jednak na to, że na stronnictwach tych, które są gotowe do desygnowania rządu, nie może ciążyć odpowiedzialność za przedłużenie przesilenia, proszą one Naczelnika Państwa o wykonanie swych zamierzeń jaknajprędzej, tak aby posiedzenie komisji głównej mogło się odbyć zrana.

Około godz. 6½ wieczorem przybyli do Belwederu w charakterze przedstawicieli bloku stronnictw centrowo-lewicowych posłowie Witos (P. S. L.), Woźnicki (Wyzwolenie), Barlicki (PPS) i Stapiński (Lewica PSL). Naczelnik Państwa za komuniokwał przybyłym tekst wyżej przytoczonego komunikatu wspólnego o naradach z posłem Skulskim, a także odpowiedź stronnictw narodowo-prawicowych. Jednocześnie zaprosił przedstawicieli klubów centrowo-lewicowych na wspólną naradę, na której będą wezwani przedstawiciele klubów prawicowo-centrowych, na dziś wieczór do Belwederu.

Po takim oświadczeniu Naczelnika Państwa, wywiązała się nieobowiązująca wymiana zdań. Przedstawiciele klubów: „Wyzwolenie”, Lewicy P. S. L., oraz P. S. L. zaproszenie na tę konferencję przyjęli, przyczem poseł Witos podkreślił, że rząd któryby w drodze takiego porozumienia mógł powstać, powinien być stać żeby odpowiedzialność za niego nie spadała na stronnictwa centrowo-lewicowe. Poseł Barlicki oświadczył, że bez porozumienia się z komisją parlamentarną klubu P. P. S. zaproszenia przyjąć nie może.

Na tem układy zostały ukończone.

Do powyższych informacji dodać należy, że jako jedynego kandydata na premiera rządu z porozumienia wymieniany jest prof. uniwersytetu krakowski Nowak, którego po upadku gabinetu Ponikowskiego na stanowisko premiera wysuwał poseł Witos.

Dr. P. KLINGER

SPECJALISTA
chorób wenerycznych i skórnych
(analizy krwi na syfilis) 1402

przyjmuje codziennie: od 8½—10 i od 4—7,
w niedziele i święta od 11—1. Towarowa 3, I p.

nej na nieprzejednanem stanowisku stoja już tylko kluby: P. P. S. Wyzwolenie i Stapińszczycy

Plenarne posiedzenie Sejmu zostało w ostatniej chwili odwołane. Natomiast w godzinach popołudniowych obradować będzie nad dalszym planem prac sejmowych konwent seniorów.

P. P. S. przeciw koalicji

WARSZAWA 14. Klub posłów socjalistycznych w wyniku narad, które dziś przeprowadził ustalił następujące oświadczenie:

„Związek PPS oświadcza, że kompromis z prawicą i z blokowanymi z nią stronnictwami centrum w sprawie tworzenia rządu stanowczo odrzuca, że całkowita odpowiedzialność za przesilenie wywołane upadkiem demokratycznego rządu p. Słowińskiego ponoszą stronnictwa, które rząd ten obaliły, utrzymanie współdziałania parlamentarnego wszystkich stronnictw demokratycznych w walce z reakcją uważa za konieczne. Stosunek swój do kandydata na premiera do jego gabinetu określi na podstawie powyższych przesłanek”.

Spadek marki, a traktat wersalski

LONDYN. Wypadki polityczne w Niemczech i katastrofalny spadek marki niemieckiej wywołał w pewnej części prasy angielskiej uwagę, zmierzającą do obalenia traktatu wersalskiego i zastąpienia go innym. „Daily News” stawia żądanie, aby zamiast traktatu wersalskiego, zawarto nowy traktat pokojowy, komentując tem, że twórcy traktatu wersalskiego opracowali go nie wiedząc, jaki będzie wygląd Europy po wojnie. Artykuł kończy się wyrażeniem nadziei, że prezydent Harding zaprosi do Waszyngtonu przedstawicieli mocarstw, które podpisały traktat wersalski na konferencję dla zawarcia nowego traktatu.

Samobójstwo lekarza

WŁOCŁAWEK. Dn. 12 lipca o godz. 5-ej m. 30 popołudniu na stacji w Włocławku rzucił się pod nadchodzący pociąg dr. Aleksander Sawicki, lat 53, lekarz kolejowy i fabryczny oraz długoletni prezes Towarzystwa Wioślarskiego. Przyczyna samobójstwa narazie nieznaną.

Żądania pocztowców krakowskich

KRAKOW. W sali towarzystwa rolniczego odbył się wiec pracowników poczty, telegrafu i telefonów okręgu krakowskiego w sprawie poprawy bytu. W wiecu wzięli udział delegaci zarządu głównego związku z Warszawy, prezes Kijok i sekretarz Stangreciak oraz delegaci kół miejscowych z Krakowa, Bielska, Cieszyńska, Częstochowy, Tarnowa, Bochni, Wadowicz, Żywca itd., ponadto zaś delegaci związków kolejarzy oraz przedstawiciele dyrekcji. Po przedstawieniu dotychczasowych akcji zarządu głównego w sprawie poprawy bytu przez zarząd główny w Warszawie uchwalono jednomyślnie bez dyskusji:

1) bezwzględne zaufanie i podziękowanie zarządowi głównemu związku za dotychczasowe zabiegi około poprawy bytu.

2) Wiek stwierdza, że od czterech lat pracownicy poczty żyją nadzieją, daną przez czynniki rządowe, że po doprowadzeniu stanu

Sytuacja w Sejmie

WARSZAWA 14. Możliwość osiągnięcia pewnego modus vivendi między poważnionymi stronnictwami przybiera po wczorajszych konferencjach w Belwederze kształty coraz konkretniejsze. Stronnictwa lewicowe nie tajają wcale, że zostały zaskoczone oświadczeniem Naczelnika Państwa wobec p. Skulskiego. Wśród niektórych z tych stronnictw panuje nawet rozgorzyczenie. Z drugiej strony stwierdzić należy, że w klubie Piastowców odczuwać się daje wyraźny prąd w kierunku kompromisowym.

Poszczególne postawy, w ten sposób scharakteryzowali sytuację:

P. St. Grabski (Z. L. N.) zaznaczył, że tendencją prawicy nie jest utrudnianie dojścia do porozumienia. Rząd, który ma być powołany, utworzony być powinien na podstawie szczerego i rzeczywistego porozumienia.

P. A. Thomas (Zj. mieszcz.) wyraził głęboką wiarę, że porozumienie zostanie osiągnięte, przyczem podkreślił, że usiłowania w tym kierunku podjęły stronnictwa centrum.

P. Woźnicki (Wyzwolenie) zaznaczył, że jego zdaniem Wyzwolenie nie powinno brać udziału w tworzeniu nowego rządu. Aczkolwiek autorytet Naczelnika Państwa jest wielki, to jednak klub ten nie może się cofnąć ze swiego zasadniczego stanowiska.

P. Chądzyński (N. P. R.) oświadczył, że jeśli sędzić o nastrojach prawicy z głosów jej prasy, to wypadłoby przypuszczać, że panuje tam przekonanie o odniesieniu waleznego zwycięstwa. Takiego rodzaju tryumfy nie odpowiadają istotnemu stanowi rzeczy i nie przyczyniają się do rychłego osiągnięcia porozumienia. Klub N. P. R. stanął przed dokonaniem przez Naczelnika Państwa faktem i będzie musiał go rozważyć.

Z innych rozmów wynika, że w chwili obec-

gospodarczego kraju do równowagi uposażenie ich zostanie w odpowiedni sposób uregulowane. Jednak rząd postępuje przeciwnie, gdyż ze wzrostem sił gospodarczych kraju stopa życiowa pracowników pocztowych stale maleje, aż wreszcie ogół stanął w ostatecznej nędzy.

3) Wice powierza zarządowi głównemu starania co do uzgodnienia postulatów pracowników pocztowych z postulatami związków kolejarzy i wszystkich związków zawodowych pracowników państwowych. Oznaczenie wysokości minimum egzystencji pozostawiają zebrani zarządowi głównemu związku w Warszawie.

Wielkie nadużycia pocztowe

WARSZAWA 14. W Aleksandrowie Kujańskim wykryto wielkie nadużycia pocztowe, kasjer pocztowy Mikołaj Jaworski zwrócił na siebie uwagę dostatkami życia i wielkimi obrotami pieniężnymi. Pożyczał on kupcom okolicznym większe sumy pieniędzy, nieraz milionowe i pobierał od pożyczek procenty. Tymczasem policja dowiadywała się o licznych reklamacjach ze strony osób otrzymujących przekazy z Ameryki, lub odbiorców listów pieniężnych, że pieniądze otrzymują zbyt późno, lub też nie otrzymują ich wcale, gdyż pieniądze te gdzieś w drodze ginęły.

Komendant policji powiatu nieszawskiego p. Duchński, dn. 28 z. m. przybył na pocztę i dokonał rewizji. Sprawdzono kasę. Brak było w kasie przeszło 3-ech milionów mk. Natychmiast aresztowano kasjera pocztowy Jaworskiego i przeprowadzono dochodzenie, które ujawniło skandaliczne nadużycia.

Jaworski pieniądze pocztowe pożyczał na swój rachunek różnym ludziom i pobierał dla siebie procenty. Przekazy przetrzymywano po kilka tygodni i pieniędzmi operowano odbiorcom a wypłacano pieniędzmi przeznaczonymi dla nowych odbiorców, ci znów z kolei czekali po kilka tygodni itd. Wiele przekazów i listów pieniężnych zupełnie nie wręczono.

Część pieniędzy, mianowicie 2 milionów m. odebrano od ludzi, którym Jaworski pieniądze pożyczał i pieniądze te zwrócono skarbowi, brak jeszcze 1.275.000. To w walucie polskiej. Ile brak w dolarach dotychczas nie obliczono, gdyż coraz to nowe reklamacje wpływają i suma ta zwiększa się z dniem każdym. W czasie dochodzenia ujawniono także, że o machinacjach Jaworskiego wiedział naczelnik pocztowy Franciszek Gajewski, aresztowano go prze to również za współudział w nadużyciach i bezczynność władzy. Sprawę prowadzi sędzia śledczy na powiat nieszawski.

Kompromitacja Europy w Hadze.

Krak. Kur. pisze: Haga jest widocznie bardzo przyjemnym miastem, skoro panowie ekspersi mocarstw europejskich mimo kanikuly nie rozjeżdżają się, lecz słuchają od czterech tygodni cierpliwie beczelnej gadaniny pp. Litwinowa, Sokolnikowa i Krassina, i in. delegatów sowieckich. Gdy się czyta urzędowe sprawozdanie z konferencji haskiej, wprost nie chce się wierzyć, aby poważni ekonomiści europejscy godzili się tyle czasu marnować na dyskusje z cynicznymi zbrodniarzami, którzy widocznie z góry świadomi, że pieniądze od Europy nie wymuszają, bo Europa bez gwarancji pieniędzy nie da, starali się przynajmniej sprawić sobie satysfakcję używając coraz zuchwalszego tonu i odgrywając rolę zuchów w oczach komunistycznej międzynarodówki.

Zajście trudno zrozumieć, że rządy państw europejskich znosiły tak długo bolszewickie impertyneucje i nie lękały się kompromitacji, wdając się ze zbrodniarzami w układy, których fiasko było do przewidzenia.

Jakoż już dziś lub jutro usłyszymy narzeczcie, że konferencja została zamknięta, gdyż okazała się zupełna niemożliwość uzgodnienia stanowiska sowieckich ze stanowiskiem państw kulturalnych.

Delegaci sowieccy zażądali kategorycznie, aby państwa europejskie użyczyły Rosji pożyczek w formie kredytów państwowych, a nie prywatnych. W zamian za to, sowiecy gotowe

są konsorcjum kapitalistów udzielić pewnych koncesyj, ale o tych koncesjach będą mówić szczegółowo dopiero wtedy, gdy suma kredytów zostanie ustalona.

Na oświadczenie się Gream'a, przewodniczącego komisji dla spraw własności prywatnej, że komisja nie może delegatom sowieckim udzielić odpowiedzi, dopóki sowiecy nie odpowiedzą, jak ostatecznie zamierzają postąpić w sprawie zagrabionej własności prywatnej, p. Krassin pospieszył przede wszystkim ze sprostowaniem pewnej wersji, podanej do wiadomości publicznej jeszcze w sprawozdaniach z Genui. Ogłoszono wówczas, że on, Krassin, miał powiedzieć, że 90 proc. majątków prywatnych w Rosji może być restytuowanych, a 10 procent zaś będzie zapłaconych w gotówce.

„Najwidoczniej — oświadczył szanowny towarzysz Krassin — zaszło nieporozumienie, bowiem nic podobnego nie powiedziałem, jak to można stwierdzić w protokołach konferencji genuńskiej. Możliwe, że w czasie rozmów prywatnych z Lloyd Georgem w Genui mówiłem, że gdyby przyjęto propozycję rządu sowieckich w sprawie uregulowania kwestji przedsiębiorstw przemysłowych prywatnych w drodze umów dobrowolnych między rządem sowieckim a dawnymi właścicielami, wówczas większość przedsiębiorców prywatnych mogłaby otrzymać udział w swoich dawnych przedsiębiorstwach. Mogłoby to nastąpić bądź w formie koncesji, czy też dzierżawy“.

A więc p. Krassin powiedział tyle tylko, że sowiecy może za dobrą zapłatą wydzierżawia dawnym właścicielom ich własne zagrabione majątki, ale zwracać ich nie myślą.

P. Litwinow zaś, inny delegat sowiecki, obruszył się bardzo na ekspertów, którzy wciąż ośmielają zadawać mu pytania, a nie odpowiadają sami na zasadniczą kwestję, ile Rosja otrzyma pieniędzy:

„Nie jesteśmy przecież biurem informacyjnym!“

W komisji dla sprawy kredytów i na kategoryczne zapytanie eksperta francuskiego, czy sowiecy gotowe są uznać dawne długi państwowe rosyjskie i jakie Rosja da moralne i materialne gwarancje, że te długi będą spłacone? bo bez dostatecznych moralnych i materialnych gwarancji wykluczone jest, aby znaleźli się kapitaliści, gotowi do nowych świadczeń na rzecz Rosji — p. Krassin oświadczył:

„Rosja nie może uznać i nie uzna dawnych zobowiązań państwowych“.

Wobec powyższej odpowiedzi stało się jasnym, że dalsze pogodanki z panami delegatami sowieckimi w Hadze są zgola bezprzedmiotowe. Konferencja tedy prawdopodobnie rozwiąże się już jutro, Poincaré zawiadomił już przewodniczącego komisji, że jeśli w obecnej sytuacji nie zajdzie zmiana, obecność delegatów francuskich w Hadze jest niepotrzebna.

Zachodzi pytanie, czy to fiasko konferencji Haskiej będzie niespodzanką dla sowieckich czy nie?

Oczywiście nie. Pan Krassin et com. jest zbyt sprytny, aby tego wyniku nie przewidywał.

Dlaczegoż więc sowiecy poszli do Hagi? Chodziło im o nowy bluff, o nową manifestację. Przywódcy bolszewicy wiedzieli od początku, że Rosja może otrzymać pieniądze z Europy tylko pod warunkiem uznania dawnych długów i pod warunkiem zmiany obecnego systemu rządów. To zaś równałoby się ostatecznemu bankructwu sowieckich i wiodłoby do pozbawienia władzy panów Trockich i Leninów. Krwawi wielkorządcy sowieccy chcą zaś odwlec moment nieuchronnego bankructwa i zębami i pazurami trzymają się władzy. Do Hagi (jak poprzednio do Genui) poszli tylko po to, aby zmanifestować swoją komunistyczną nieustrasłość — i ośmieszyć i skompromitować rządy europejskie, który nie wahały

się pertraktować ze zbrodniarzami i ułatwić im propagandę rewolucyjną.

Sowiecy grają va banque. Nie liczą na pomoc Europy i nienawidzą nienawidzi chłama i azyatyckiego barbarzyńcy, przede wszystkim Francję i Anglię, (no i Polskę) i szerzą tę nienawiść wśród mas rosyjskich, wobec których oskarżają Europę o nieludzką, okazaną odmówieniem kredytów.

Sowiecom wysłarcza pomoc Niemców, od których roi się w Moskwie. Sowiecy zagrożone w tym roku jeszcze większym głodem niż w roku ubiegłym, widzą ratunek dla siebie tylko w nowych rewolucjach i nowych wojnach. Niemiec ma ich uzbroić i uzdolnić do wojny. Niemiec faktycznie grządzi dziś w Moskwie. Niemiec ostrzy po cichu noże dla czerwonych zbójców — a Europa w swej ślepotce pozwała, aby delegaci sowieccy w sojuszu z Niemcami, odgrywali szydercze komedje w Genui i Hadze.

Europa upada. Jedynie Francja ma oczy otwarte i broni porządku i dóbr kultury.

Niżny Nowogród a Lwów.

Ze względu na powagę i znaczenie jakiego zażywa w całej Polsce Centralny Związek Przemysłu, Handlu, Górnicstwa i Finansów, zwróciliśmy się do jego dyrektora pośła Wierzbickiego znającego znakomicie analogiczne jarmarki o sławie światowej, z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie przyszłości lwowskich Targów Wschodnich, których początek przypada już 5 września b. r.

Jakie jest zdanie p. pośła o znaczeniu Targów Wschodnich?

Sądzę, że Targi Wschodnie mają teraz specjalnie doniosłe znaczenie ze względu na brak naturalnej wymiany handlowej między Polską i Zachodem wogóle a wschodnimi rynkami zbytu. W stosunkach wymiennych handlu normalnego jak one kształtowały się przed wojną miały znaczenie specjalne w dwu wypadkach. W jednym, gdy trzeba było ustalić popyt i podaż w danej branży, oraz gdy chodziło o ustalenie cen. Wówczas można było określić nowe kierunki zapotrzebowania i do nich przystosować kampanję na rok przyszły. Typowym przykładem były targi na wszelkiego rodzaju futra czyto w Lipsku czy w Londynie.

Drugim typem targów były olbrzymie targi Niżno-Nowogródzkie, wywołane trudnością normalnej a szybkiej penetracji handlowej między Rosją zachodnią i całym Zachodem wogóle a niezmiernymi obszarami wschodnimi za Uralem i za morzem Kaspijskim. Olbrzymie ilości towarów były zwożone potężną siecią kolejową i wodną na zabudowane kolosalnymi składami teron, gdzie były dokonywane od razu transakcje handlowe i natychmiast ekspediowane kolosalne ilości towarów z Europy na Wschód i odwrotnie ze Wschodu do Europy zachodniej. W ostatnich jednak czasach w miarę tego jak normalne stosunki handlowe i ułatwiona komunikacja sprzyjały tworzeniu całej sieci placówek i agencji handlowych na terenach Rosji azjatyckiej targi Niżno-Nowogródzkie traciły na znaczeniu.

Jak patrzy p. poseł na Lwów jako punkt dla urządzenia targów z wschodnią i południowo-wschodnią Europą?

Lwów wobec olbrzymich obszarów, leżących od niego na wschód i północny wschód od niego, jest ten dzisiaj czem był Nowogród Niżny w najpotężniejszym okresie swego rozwoju, jako jarmark przed 20-tu laty. Normalne trudności penetracji handlowej na wschód są dziś nieskończone większe niżby były w owym czasie do Azji i dlatego też Targi Wschodnie mają w tym momencie specjalne doniosłe znaczenie i powinny — moim zdaniem — spełnić dobrze swoją rolę dziejową. J. P. P.

Niemcy czescy wypowiedzieli wojnę „Czechosłowacji“

W Chebie (Eger), w północnych Czechach, w tejsamej miejscowości, gdzie w r. 1897 wyszło bojowe hasło do obalenia słynnych rozporządzeń językowych Kazimierza hr. Badeniego, odbył się liczny kongres czeskich Niemców, na który przybyli przedstawiciele wszystkich partji, z wyjątkiem socjalistów. W dziedzińcu ratusza w Chebie nastąpiła uroczysta manifestacja polityczna Niemców, wyznanie wiary na przyszłość. Przewodniczący, poseł Bôhr, wspominał o r. 1897, poczem przemawiał:

„Dzisiaj nasze położenie jeszcze poważniejsze, jeszcze cięższe, jeszcze cięższą jest dola oszukanego w swych prawach ludu, który niepytany, wbrew swej woli, został wcielony do tego państwa i zmuszony został do rozpaczliwej walki o swój język, obyczaj i ojczyznę, a nawet swój byt“.

Z kolei poseł Bôhr odczytał uroczystą przysięgę, którą wszyscy powtórzyli. Przysięga przypomina polskie deklaracje w czasach przedwojennych, w chwilach ucisku i przesładowań;

„Przysięgamy dzisiaj w uroczystej godzinie jako uświadomieni Niemcy, zawsze i nieustannie walcząc za prawo naszego samostanowienia, za utrzymanie naszego rasowego języka, za naszą pracę i stan posiadania. Przysięgamy porzucić wszystko, co nas dzieli w walce o nasze święte prawa. Chcemy być zgodnym narodem braci, wiernym starym naszym prawom i językowi. Chcemy żyć, chcemy być wolnymi i Niemcami.“

Po przysiędze odbyło się zebranie, w czasie którego przedstawiciel rządu czeskiego kilka razy przerywał mówcom, poczem Niemcy udali się na rynek i przysięgę ponowili. Na zebraniu uchwalono wspólny front bojowy Niemców w sejmie czeskim, Obecnie zanoszą się w Czechach do wojny na noże, albowiem Czesi oświadczają, że nie zniosą irrendenty niemieckiej i ani na jotę nie ustąpią Niemcom. Zdaniem Czechów Niemcy posiadają minimum egzystencji narodowej i politycznej i na żadne przywileje dla nich się nie zgodzą. W tem są zgodne wszystkie czeskie stonniactwa, to też manifestacje niemieckie są wyrazem raczej bezsilności ich polityków.

Bestjalski mord rabunkowy w Łodzi.

„Kur. Łódz.“ donosi:

W nocy z dnia 9 na 10 bm. policjant pełniący służbę przy zbiegu ulic Główniej i Kilińskiego usłyszał nagle krzyk: „Policja, ratunku“!

Krzyk ten pochodził z domu Nr. 46 przy ul. Główniej. Podeszedszy bliżej policjant usłyszał szamotanie na I-y m piętrze. Na zapytanie z ulicy co się stało, podeszedł do okna jakiś mężczyzna, który oświadczył, iż mu się nagle źle zrobiło, ale jest mu już lepiej i pomocy nie potrzebuje.

Policjantowi nie podobała się ta odpowiedź, pozostał przeto jeszcze kilka minut pod oknami mieszkania.

Za chwilę usłyszał straszne charczenie i jęki wydobywające się z mieszkania.

Teraz już policjant wszedł do domu a dowiedziawszy się, że mieszkanie to zajmuje niejaki 58-letni Gustaw Lange, wszedł z dozorcą na górę do mieszkania.

Tu przedstawił się wchodzącym okropny widok:

W jednym z pokoi mężczyzna w starszym wieku, rzeźac okropnie, konał. Jakiś młodszy człowiek, lat około 20, spokojnie oświadczył, że zmarły otrul się napiwszy się kwasu siarczanego. Wezwany lekarz pogotowia, stwierdził skuteczną otrucia.

Ponieważ sprawa wyglądała bardzo podejrzanie, aresztowano, będącego w mieszkaniu młodzieńca, nazwiskiem Jan Sepski (Lubelska 12) i odstawiono go do urzędu śledczego. Do

mieszkania w którym znajdowały się zwłoki Langego przybyły władze sądowo-lekarskie oraz funkcjonariusze urzędu śledczego. Obdukcja zwłok wykazała jedną ranę kłutą w okolicy serca, oraz kilka mniejszych ran na szyi. Po zaterm usta i język nieboszczyka były spalone kwasem siarczanym.

W mieszkaniu znaleziono zakrwawiony nóż oraz flaszeczkę z trucizną.

Badany w urzędzie śledczym Sepski, przy którym znaleziono 75.000 mk. oświadczył, iż przyszedł odwiedzić Langego. W nocy Lange miał wstać z łóżka i zażyć truciznę.

Aresztowany nie mógł jednak odpowiedzieć na pytanie, skąd posiada 75.000 mk.

Ostat cnie przyciśnięty do muru opowiedział co następuje:

Langego poznał przed 3 laty w parku Sienkiewicza i wkrótce znajomość stała się przyjaźnią. Lange częstokroć pomagał S. w ciężkich chwilach, był bowiem wielkim dobroczyńcą i na własny koszt kształcił cały szereg osób. 2-ech wychowanków jest już duchownymi a kilku studjuje na różnych uniwersytetach. Również i Sepski korzystał z ofiarności Langego.

W ubiegły piątek Sepski przyszedłszy do Langego został go liczącą większą ilość pieniędzy. Na widok większej ilości banknotów straszna myśl zaświtała mu w głowie. Postanowił zgładzić przyjaciela ze świata i przywłaszczyć sobie jego pieniądze.

W niedzielę rano obaj przyjaciele udali się na wycieczkę, a gdy wieczorem wrócili do domu, Sepski postanowił zamiar swój wykonać. Gdy Lange zasnął morderca podeszedł do niego cicho na palcach i zadał mu ranę nożem w serce i szyję.

Langez zerwał się z łóżka i począł przez okno wołać o pomoc.

Aby upozorować samobójstwo, wlał zamordowanemu trochę kwasu siarczanego w usła.

Sepskiego odesłano do więzienia przy ul. Milsza a sprawę jego rozpatrywać będzie sąd trybem postępowania doraźnego.

KRONIKA.

ZAWIADOMIENIE.

Członkowie b. P. O. W. i b. Powstańcy Górnośląscy zechcą stawić się dnia 16 bm. o godz. 8 rano przed Komendą Podokręgu Związku Strzeleckiego Al. Józefiny Nr. 13, celem wzięcia udziału w uroczystym obchodzie przyłączenia Ziemi Górnej Śląska do Macierzy.

Pożądanem było by stawienie się w mundurach i z odznakami.

Zarząd komisji organizacyjnej 8-go Okręgu b. P. O. W. i Komenda p. Okręgu Związku Strzeleckiego.

NOWE PISMO W KALISZU.

Wzorem Lublina i innych większych miast Rzeczypospolitej. Magistrat Kański w dn. 13 b. m. rozpoczął wydawnictwo tygodniowe p. t. „Kaliskie Wiadomości Samorządowe“. Pierwszy numer obfity w treść aktualną przedstawia się b. interesującą. Po artykule wstępnym o organizacji władz samorządowych w Kaliszu, znajdują jemy sprawozdania z posiedzeń Rady Miejskiej i Magistratu; „Budownictwo miejskie w świetle cyfr“; „Miejskie podatki średnie i bezpośrednio“; wreszcie pod tytułem: „Z chwili“ ciekawa korespondencja w sprawie ograniczenia cen lokali w nowowbudowanych domach.

Osobom interesującym się sprawami gospodarki miejskiej radzimy zapoznać się z tem wydawnictwem.

Jak słyszeliśmy do wydawnictwa ma przystąpić niebawem komuna pow. Kaliskiego.

— ZA TYCH CO ODESZLI NA WIECZNA WAKI. W niedzielę dnia 16 b. m. o godzinie 8 rano w kościele św. Mikołaja, jako w drugą rocznicę wymarszu kompanji harcerskiej na front, odprawione zostanie nabożeństwo za poległych harcerzy w obronie wolności i granic naszej ojczyzny.

Na nabożeństwo to komenda miejscowa zaprasza wszystkich przyjaciół Harcerstwa Polskiego, rodziców, opiekunów, wycwicawców, oraz wszystkich współczujących z nami.

— SPRAWOZDANIE ze sprzedaży znaczka na ulcach miasta Kalisza na cel Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich „Ognisko“ w Kaliszu. Przychód 45796,50, rozchód 12010, zysk 33786, 50 fen.

Wszystkóm ofiarodawcom składamy staropolskie „Bóg zapłać“.

Zarząd.

Sekretarz K. SZCZEPANIAK.

Kalisz, dnia 10. VII 22 r.

— ZE STRAZY OGNIOWEJ.

Komendant Kaliskiej Straży Ogniowej zwołał wszystkich członków czynnych do przybycia w pełnym uniformie w kaskach do gmachu strażackiego w sobotę, 15 bm., o godz. 8 wiecz., w

celu przyjęcia udziału w „capstryku górnośląskim“, a w niedzielę o godz. 8 1/2 rano na nabożeństwo i pochód.

CZYJŚ TAJEMNICZE ZARZADZENIE.

W ubiegły tygodniu funkcjonariusze policji obchodzili obywateli miasta Kalisza, którym przedstawiali konieczność podpisania się na przeprowadzenie ścieków do dolów kloacznych, przyczem funkcjonariusze ci oznajmili, iż do czasu nim to zostanie urządzone — właściciele domów tymczasowo winni się tak urządzić, iż do rynsztoków może odchodzić tylko czysta woda w przeciwnym bowiem razie będą nakładane na obywateli surowe kary. Pomijając formę załatwienia tego rodzaju spraw, przechodzimy do sprawy tej, która z innej strony okazała się bardzo niejasną.

Na ostatniem zebraniu właściciele nieruchomości kwestja tak ważnego i żywo obchodzonego właściciele domów zarządzenia wywołała żywą dyskusję w toku której okazało się, iż nikomu nie jest wiadomem kto był inicjatorem i na mocy jakiej uchwały tak daleko idące zarządzenie zostało wydanem. W celu zbadania powyższego, zebranie wyłoniło z pośród siebie delegację złożoną z pp. inżyniera Poradówskiego p. L. Zakrzewskiego i p. Wiśniewskiego.

Komisja w pierwszym rzędzie udała się do przewodniczącego komisji sanitarnej p. d-ra Rożnowskiego okazało się jednak iż p. Rożnowski nie o zarządzeniu nie wie; Komisja z kolei udała się do p. prezenta Koszutskiego lecz i prezydent nie konkretnego o tej sprawie nie wiedział.

Łatwo sobie wyobrazić zdumienie delegacji gdy się w następstwie okazało, że i naczelnik kaliskiej policji p. Weinkranc nie o zarządzeniu nie wiedział. Któż więc wydał zarządzenie?

A jednak pozostaje fakt, iż funkcjonariusze policji roznosili kurendę i zbierali podpisy od obywateli. Może więc ci funkcjonariusze policji dadzą więcej wyczerpującą odpowiedź?

Ponieważ przypuszczamy, iż znajdzie się w końcu ten, kto odpowiedzialność za wydane zarządzenie przyjmie na siebie — przechodzimy do oceny samego zarządzenia. W treści swojej jest ono bardzo proste: „wszystkie ścieki przeprowadzić do dolów kloacznych“ — Zarządzenie jasne w treści, ale gdy, się poważniej nad niem zastanowić trudne do wykonania. Rezultatem takiego zarządzenia byłoby w pierwszym rzędzie to, iż doły te w dużych domach po upływie dnia w mniejszych po upływie kilku dni byłyby zapełniane, wypróżnianie zaś pociągnęłoby za sobą kolosalne obciążenie kieszeni lokatorów, na których te wydatki byłyby rozkładane.

W wielu wypadkach w tym celu należałoby zniwelować podwórza co znowu stoi w jaskrawej sprzeczności z dochodowością domów. Zarządzenie takie mogło by mieć miejsce gdyby całe miasto było racjonalnie skanalizowane.

— PROSNA WYSYCCHA.

O całego szeregu dni stan wody w Prośnie znajduje się w bardzo opłakanym stanie. Mielizny wystąpiły w całej swej okazałości. Na całej przestrzeni potworzyły się piaszczyste łahy; woda jest tak mała, iż łódzie w wielu miejscach nie mogą zupełnie przebrnąć. Przyczyną tego jest w pewnym sotpniu panująca od dłuższego czasu susza, ale też w wielkim stopniu do obniżenia stanu wody przyczyniło się uruchomienie turbiny na fołusz, świadczy, o tem najwyraźniej fakt, że w niedzielę guj turbina nie działa stan wody bardzo wydatnie się podnosi. Powstałe mielizny przyczyniły się do zupełnego zamarcia ruchu sportowego w Tow. Wioślarskim, albowiem żadna większa łódź nie może wyjechać ani na trening ani na rekord.

— BURZA.

Kalisz i okolice nawiedziła ubiegłej nocy wielka burza z piorunami sprowadzając w następstwie tak odrażną uprągnony przez rolników deszcz. Deszcz aczkolwiek bardzo obfity zdaniem znawców jest niewystarczającym aby uchronić od wyschnięcia kartofle i inne plody.

— UMOWA Z KOMINIARZAMI.

Dowiadujemy się że Magistrat m. Kalisza zawarł umowę z kominiarzami ważną przez jeden rok poczynając od 1-go lipca, Umowa ta dotyczy czyszczenia kominów w mieście w myśl zawartej umowy kominiarze obowiązani są raz na miesiąc zczyścić w zwykłych domach, w piekarniach zaś i cukierniach raz na tydzień. Ustalone zostały też ceny za czyszczenie kominów, wysokość tych cen uzależniona jest od ilości pięt i w starych domach dosięga 40 mk. w nowych 50 mk. od jednego domu. Kominiarze obowiązani są przed rozpoczęciem czyszczenia zawiadomić o tem mieszkańców. Poza tem dla kontrolę będą kominiarze zaopatrzeni w książeczki w których właściciele domów będą każdorazowe czyszczenie odnotowywać. W razie zapalenia się sadzy wynikłego wskutek niedbałego czyszczenia kominów — odpowiedzialność ponoszą całkowicie przedsięwzięci kominiarscy. Kara w wysokości 1000 mk. przeznaczoną będzie na rzecz Straży ogniowej.

NAPRAWY
motorów elektrycznych
- - dynamo-maszyn - -
wykonują
K. Gaertig i Sp. T. z o. p. Poznań
Oddział Pracowni Elektromechanicznych
ul. Półwiejska 35. Telefon 3584.

Automat muzyczny,
2 metry wysoki, dobrze utrzymany, do tego 5 walcowych płyt, każda płyta zawiera 5 utworów, **zaraz tanio do sprzedania.** Wiadomość: Rohowski, Ostrów, (Wielkop.) ulica Raszkowska 15. 2025

Okazyjnie 2023
AGENTUROWO-HANDLOWY
„SARMATA“
DOM
do nabycia komplet:
młockarnia
na długą słomę syst. „Hawa“
Z motorem
naftowym na wózku syst. „Gnom“ i wszelkimi pasami oraz

Śrutownik. 2005
Wiadomość: ulica Stawiszynska 24. Skład drzewa.

Dystylarnia
M. Freunda Łódzka 3,
kupuje:
porzeczki, czarną smrodinę, maliny, wiśnie czarne, jержyny, orzechy zielone włoskie. 2017

Poszukuję
1 pokoju z kuchnią.
Oferty proszę składać do Adm. Gaz. Kal. pod № 2016.

Zginął paszport
wydany na wyjazd do Palestyny przez Starostwo Kaliskie na imię Szulim vel Salomon Buda. 2012

Ogrodnik
w starszym wieku doświadczony we wszystkich gałęziach i pszczelnictwie. Świadectwa kilkonastoletnie i dobre protekcje z dużych domów **poszukuje posady** od 1. X. 22. Adres: M. Kałużyński, 1966 A. Nestrypek, szosa Turecka w Kaliszu.

Suchoty oraz wszelkie **Choroby piersiowe** leczy
Balsam Thiocolan Age używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i składy apteczne. 1921

Samochód omnibusowy do sprzedania. Wiadomość u p. L. Kronenberga, Wrocławska 36. Zakład Jubilerski 1991

Litopon-Zinksulfidweiss,
Ressolak-szellak
najtaniej sprzedaje Poznański
WARSZAWA,
Marszałkowska 72. — 1249

Zginął dowód osobisty 2027
wydany przez urząd gm. Pańmiejcin na imię Franciszka Jańczaka.

Zginął PASZPORT
wydany w Kaliszu na imię Noacha Perle. 2029

1 sala fabryczna
12,55 metr×480 na parterze i 1 **szopa** nadająca się na skład do wynajęcia. Wiadomość, Al. Józefiny 19, mieszk. 4, od 12—2. 2004

BACZNOŚĆ!!!
Proszę Państwa! Każdy powinien dbać co mu zimą brak
FUTRA! FUTRO! FUTRA!
By uniknąć nieporozumienia przyjmuje
reperacje, oraz wszelkie przeróbki, które wykon. w najmodniejszych fasonach, stare futra w zamiany. Polecam się łaskawej pamięci
H. ADLER Kalisz, Wiejska 5,
ZAKŁAD KUŚNIERSKI
1627

FIRMA
I. LATOSIŃSKI I S. ZARZECKI W KALISZU,
poleca: węgiel Górnośląski i Krajowy w różnych gatunkach. Drzewo opałowe, sosnowe, dębowe, olszowe, brzoza, we, w szczapach i rąbane suche. 1936
Cement „Wiek“ beczkami.
SKŁAD OPALOWY, Kościuszki № 1 a, róg Wrocławskiej.

Najstarsza
drukarnia
w Kaliszu.

Największy
zakład graficzny
w ziemi
Kaliskiej

ŁADNIE

DRUKARNIA
„GAZETY KALISKIEJ“
SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej. Dziela, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. — Kompletnie nowy asortyment — — cacionek najnowszych kroi. — Własna introligatornia. — —

Maszyny
pospoliczne
poruszane
elektrycz-
nie

Maszyny
secerakie.
Steroty-
pownia.

IDOKŁADNIE